

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rei Christianae Apvd Iaponios Commentarivs

Trigault, Nicolas

Avgvstae Vindelicorvm, 1615

Rei Christianæ in Regno Cicunio status. Capvt XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68745](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68745)

minimè reformidabat: atque ita quietissimè in domino obdormiuit, spectatoribus gaudium, & tam sanctæ mortis desiderium relinquens.

Agricola quidam Neophytus domum ab agro sub noctem redibat: ex itinere obuium habuit spectrum, nescio quod, à quo graui ictu ad terram afflictus, semianimis vluque loquendi destitutus, remansit, deinde se colligens, ægrè domum peruenit: vbi hoc auditum est à nostris, missus est, qui ad eum deferret B. Patris nostri Ignatij sacrum reliquiarum pignus, quo recepto paulo post loquendi vim recepit, nec ita multo post planè conualuit. quod cum is qui missus fuerat aduertisset, ipse quoque solito religiosius eundem Parentem nostrum colere cepit, cuius meritis ac intercessione deinde assererebat se duplici, quâ tenebatur, ægritudine liberatum: Alij etiam ægri permulti in puluerem redactis floribus, qui sabbatho sancto, ad lætitiæ demonstrationem, initio solemnis sacrificij sparguntur, ijque epotis salutem inueniunt, & clemens Dominus cum eorum fide ac pietate conspirat.

Rei Christianæ in Regno Ciconio status.

CAPUT

CAPVT XII.

IN hoc regno vna est nostrorum sedes in vrbe, cui nomen Yana Gaua, eam vnus è nostris sacerdos cum socio incolit, ita tamen Christianos vrbanos colit, vt sparsos toto regno Neophytos minimè negligat, in quibus excolendis cum fructu certat labor, qui etiam in Ethnicos derinatus, Christi gregem auxit pro ministro- rum paucitate non mediocriter. nam quinquaginta supra sexcentos Christo renati, sese ad ceteros aggregarunt. multa dicerem, nisi communia semel dixisse, ad euitandam silentij culpam, satis esse iudicassem, nunc igitur ad singula descendamus.

1610. Puer annos tredecim natus inconsul- tis Ethnicis parentibus sacra susceperat, & ita vt pietas non tyronis esse sed veterani videretur. Parens filij factum nescio vnde rescivit, eaque re accensus quod sine sua facultate id ausus fuisset, eum à Christo abducere primùm blandis rationibus aggreditur, quas illi ætati ad persua- dendum satis efficaces esse cogitabat : Verum cum is nihil à proposito dimoueretur, à blandi- tijs ad verborum asperitatem transijt, ratus eo- rum metum eidem ætati esse formidabilem acerrimè igitur puer à Patre vapulat, & ita vt multos dies è lectulo assurgere mini- mè potuerit, sed nihilo amplius verbera
quàm

quàm verba potuère: postquam iam sese flagellationis asperitas remiserat, à filio sæuus parens precatoriam coronam exposcit, quam nisi traderet verberum atrocitate eadem hora periturum esse minatur. puer parentem nouerat, ergo nonnihil territus, Patrem fallere conatus est, globulos, nescio quos, in coronæ merem colligat atque Patri tradit, verum ille ex eo quod crux deesset, fraudem agnoscens, fustem corripit, ac filium furore amens, ita malè mulctat, ut, nisi vicini ad tumultum accurrissent, ac puerù furenti eripuissent, extremum discrimen aditurus fuisset. Sed neque hoc parentis furore, à sententia discessit, quin potius ex tolerantia vires animosque capiens palam prædicabat, se nec proposita morte salutem, quam repererat, dimissurum. Eam pueri firmitatem, qui spectabant Ethnici, demirantes dictitabant, legem hanc oportere esse insigni sanctitate sublimem, quam adolescentulus tanto labore conseruat. Filius igitur cum iam parentis feritatem ultra non ferret, veritus etiam ne fortè aliquando vel minis adductus vel blanditijs delinitus euinceretur, statuit exire de terra & cognatione sua: Ergo adhibito in consiliu[m] è famulis vno, cui maximè fidebat, abire parat, prius parenti litteras, in hanc sententiam scriptas, domi relinquens: ire se, scripsit, tota Iaponia vagum, nulla quidem in Parentem aliã offensione adductum, nisi

nisi quod à salute sua, quæ cuique libera est procuranda prohiberetur: Ideoque sciret Parens, sibi que persuaderet, certum sibi esse per vniuersam vitam, pauperem victum stipe ostiatim collecta quæritare, idque vitæ genus, ad extremum vsque spiritum elegisse potius, quàm in eius domo lautè haberi, fidei suæ desertorem: Ergo extremum valeret, & exinde iam statueret parens, se filium non habere: his alijsque à filio suauissimè scriptis commota sunt parentis viscera, cum perlegeret. Deinde in lacrymas effusus, quaquauersum certos ad eum inuestigandum homines ablegat, à quibus, iam alio in regno repertus, sollicitatusque est ad reditum: iam alium esse parentem, factique pænitentem, liberam ei impostero legis Christianæ exercendæ facturum facultatem. Non facile credulus filius respondit: se vna hac ex causa domo patria semel digressum, non ante rediturum, quam parentis Chirographum, super ijs quæ ipsi sponderent, conspexisset. Ergo ad Patrem redeunt, à quo iam amor Paternus, furore potentior omnia impetrabat, ergo amplum filio præstolanti chirographum mittit, ex animi illius sententia, quo lecto nihil dubitauit Parentis imperata facere, victorque reuersus nunc empta tot laboribus Christianè viuendi libertate perfruitur, interque Neophytos viuit, eius constantia prudentiaq; permotos, Ethnici interim
cum

cum suis nostra conferentes, nihil se in suarum
sectarum cultoribus simile, vel audire. vel lege-
re profitentur.

Aliud quoque in re simili accidit non infe-
rioris virtutis exemplum. Vxor auctoritatem
mariti sequuta, cum primogenito ac reliqua fa-
milia Christo se adiunxerat; post mariti obitum
omnes vtriusque propinqui, Ethnicorum rituum
sequaces, ad eam à fide cum filio dimouendam
coniurarunt. Nuncium ad eos mittunt, qui ro-
get, vt ne propinquos suos hac legis nouitate
deturpet ac cruciet, præstare missa religione,
propinquis vti beneuolis, quam eam seruata, pro-
pinqvitatem in hostilitatem conuertere. ad hæc
Mater & filius ita respondere: molestum sibi
esse propinquorum consuetudine priuari, sed si
ita res ferret, iustum esse salutis suæ curam illi
præponere. & iteratis nuncijs, idem iterabatur
responsum: & iam stomachum ciebat propin-
quorum, suam cum consilijs, negligi necessitu-
dinem. ergo ne minus facerent quam dixissent,
ex propinquis hostes repente prodeunt. Visita-
bat forte hanc regionem, vnus è regni modera-
toribus, isq; rebus nostris non parum infensus,
rogatus, vt matrem ac filium ad fidei Christianæ
defectionem, sua auctoritate compellat, nõ gra-
uatè, filium primùm, cum deinde matrem euo-
cat. blanda initium faciunt verba, vbi ea minus
ex animi sui sententia credere videt, ad minas
pergit, nisi faciat imperata, se eum publicis, quæ
gere-

gerebat, muneribus spoliaturum, æque regni finibus nudum exterminaturū. Hæc, vt plus haberent ponderis, se Dynastæ auctoritate facere mentiebatur. Ad hæc Neophytus; qualibet alia in re, fortunas omnes ac vitā ipsam in heri gratiam positurum, sed quoniam salutis suæ curam deceat, in cuiusq; esse arbitrato, rogabat ne verbū posthac faceret de ea negligēda. Gubernator vt Neophytum magis terreret, vxorē illius obsidē capit, ac sub specie muneris publici erepti, alijs multis iniurijs eum vexare pergit, quarum particeps erat etiā Neophyti constantis patris. neuter his arietibus concussus, quin potius iam se ad ponendam vitam comparabant, hæc serio geri arbitantes. Dierum aliquod hic ludus fuit, dum interim permulta Christi pugiles paterentur. Verūm hic finis fuit. Nam propinqui veriti, ne si regni moderator vltra pergeret, res ad Regem referretur, qui minimè probaturus erat quod fiebat, cum hos Neophytos in Regis famulatu vexari, eo inscio, periculosum auctoribus esset. Verum ne nihil intentatum tamen relinquerēt, supra blanditias ac minas etiam fraudem addiderunt: filio nunciant, matrem ad idola reuersam rogare, vt suam auctoritatem sequi ne grauetur. illico ad matrem conuersā strophā, idem mentiuntur de filio: sed vtriusq; fuit vnū responsum: dolere se, si vera nunciarentur: auctoritati autem in salutis caussa tuenda, quod ea priuatum cuique bonū sit, non debere esse locū.

Hic

His responsis importuni sollicitatores persuadendi spem amiserunt. Nihilominus tamen victi, cum victoribus in gratiam redeunt, antequam ex necessitudine consuetudinem retinuerunt: magna semper, ut in his euentibus solet, Neophytorum comprobatione atque Ethnicorum admiratione, qui quantum in fidei nostrae opinione crescebant, tantum in suarum sectarum approbatione decrescebant.

Quæstor Ethnici cuiusdam Dynastæ pro eo quo rem Christianam odio persequebatur, pagi, cui præerat, Neophytos acriter insequabatur, utque illis ægrè faceret, sub Natalis Domini celebritatē illac venit nullo alio consilio, quam ut eam inturbaret: cum verò auctoritatis illi minus fuisset, ira incensus ea ipsa Natalis nocte, in pago & in soliti Neophyti hospitio noluit diuersari, equum etiam suum, noluit ibidem stabulari, asserens se suaque omnia in Deorum suorum esse tutela: vereri se, apud Neophytos si pernoctaret, ne vlttricem eorum vim incurreret vna cum equo: Id Neophyti in beneficijs Diuinis reposuere, cuius benignitate factum, ut nullo inhibente nocturnam illam lætitiā transigerent. Sed ecce Diuinam manum. nam blasphemæ quæstoris equus ea ipsa nocte interiit, nec ei satis inanium Deorum præsidia profuerunt. Herus ad pænitentiam seruatus, quam etsi nondum arripuit, intellexit tamen id minime

fortuito

fortuito sed superiore nutu accidisse. ergo à vexandis Neophytis iam abstinet. qui Deo gratias referunt intelligentes eius tutela tutius se, quàm quondam in Dæmonum vmbra latitare.

Senex grauis, annos natus septuaginta, à puero salutem quærebat in tuto collocare: eam in rem idolorum ministrorum æquè grauem cum aliquot discipulis domi alebat: homo ætatis adductus est ab amicis Neophytis, vt Catechetis concionibus interesset: fecit, & veritatem assequutus est quidem intelligendo, sed nondùm eam sibi amplectendam persuadendo. nam cum à puero Amida coluisset, in eoque spes omnes suas posuisset, non adducebatur facile, vt tot annorum obsequia repente profunderet. Domum reuersus igitur in oratorium se confert, ibi cum Amida colloquium instituit cordatè atque simpliciter. Primum ei narrat, quæcunque à Catechista inaudierat: eaque his apertè colligi, nullam, extra Christiana sacra, salutem reperiri; sed quoniam tot annos eum coluisset, nunc penito ex pectore animi se sui sensum & consilium ei omne eloqui. Et si Amida intra dies septem, aliquam sibi significationem, aut nocturnum visum ostenderet, quo legis suæ veritatem comprobaret, nihil circa vitæ se rationem immutaturum: si secus, omnino Christianum futurum. Hac indicta Deo suo lege, ipse quoque se ad eam significationem prome-

M rendam

rendam sedulo comparat totos eos dies in sollicitando Amida consumens, sæpe corpus ablu-
 ebat, sæpe odores incendebat, ac reli-
 quis, ex more, ritibus, visum aliquod eblandie-
 batur: abiire septem dies, & nihil bono seni,
 vel vigilianti, vel dormienti obiectum est, quare
 confirmatus, in ædem venit, baptismum petit,
 & ad eum instructus impetrat, eumque suscipit
 tanto pietatis sensu, vt lacrymis perfusus, nul-
 lum in gratijs Deo agendis finem reperiat: Ba-
 ptismo expiatus, & domum reuersus, idola o-
 mnia cæteraque profanæ superstitionis arma cõ-
 uasat, ad Patrẽ deferenda, quæ pro meritis domi-
 nostræ excepta sunt: senex verò pro ijs sacras
 effigies & reliqua pietatis instrumenta secum
 retulit, in Deorum locum sine mora, substitu-
 enda. Idem quoties domo pedem effert, prius
 genibus nixus coram sacra effigie sic eam allo-
 quitur: ex eo quod iam senui, non satis scio an
 viuus domum reuertar, me totum trado tibi ac
 rogo, vt me custodias ac serues, cùm autem do-
 mum redit, eodem instituto, grates refert, quod
 saluus & incolumis in ædes peruenerit. Eius ad
 Christi fidem conuersio Ethnicos omnes in stu-
 porem adduxit, vix sibi persuadentes, eum qui
 tanto ardore idola coluerat, iam ijs repudiatis,
 esse Christianum. Interim ipse è Neophyto cõ-
 cionator factus, quibus potest persuadet, vt fi-
 dei nostræ, saltem explorent veritatem.

Mulier

Mulier quædam Christiana, biduum & eo amplius in emittendo partu laborabat: & cinxit eam Ethnicarum mulierum turba, eius periculum inuocatione inanum Deorum & superstitiosis ritibus, renitente licet Neophyta, auertere conata: misera mulier omni humano solatio carebat: nam ea ipsa quæ solatia sibi adhibere videbantur, erant illi molestissima. Inaudijt fortè de mulieris periculo Neophytus, qui in eadem vicinia morabatur, qui ad eam B. Patris Nostri Ignatij effigiem afferens iubet, vt inuocato B. Patris huius nomine, salutem à Deo se consecuturam esse confidat: facit mulier quod iubebatur accurate, & ecce ipso momento maturum effundit partum sana & incolumis. stupuere Ethnicæ mulieres, cum viderent suos ritus nihil; hanc icunculam ad salutem tam citò profuisse. Ergo fama spargitur eius rei, & ita vt sacra effigies perpetuo nunc per ædes exorata circumferatur.

*De sedibus in Regno Bugem
constitutis.*

CAPVT XIII.

[N hoc regno vna erat olim nostrorum sedes in vrbe Cocura, regni Metropoli, ac sede Yechudono Dynastæ. In ea sex è nostris; duo sacerdotes, cum quatuor adiutoribus socijs

M 2 confi-